

UPPSALA
UNIVERSITET

Institutionen för sociologi
Examinerande uppsats
Socialpsykologi
Nivå: C
Poäng: 15 hp

”Det är liksom här jag jobbar, men också här
jag festar.”
Om engagerade vid Uppsalas studentnationer

Filip Sundblad & Sarah Tomasson

Ventilerad: VT 2016
Handledare: Kalle Berggren
Examinator: Vessela Misheva

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning
2. Inledning
 - 2.1 Bakgrund
 - 2.2 Syfte och frågeställning
 - 2.3 Disposition
3. Tidigare forskning
 - 3.1 Studentnationer och universitetsliv i Sverige
 - 3.2 Identitet och roller
 - 3.3 Motivation bakom engagemang
4. Teori
 - 4.1 Fokusteori
 - 4.2 Social identitetsteori/Självkategoriseringsteori
 - 4.3 Focus Theory of Normative Conduct
 - 4.4 Self-Determination Theory
5. Metod
 - 5.1 Metodologisk ansats
 - 5.2 Empiriskt urval
 - 5.3 Intervjuguide
 - 5.4 Empiriskt material
 - 5.5 Analysmetod
 - 5.6 Validitet och reliabilitet
 - 5.7 Etiska överväganden
6. Resultat
 - 6.1 Nationsaktiv som social identitet
 - 6.2 Den specifika nationen som social identitet
 - 6.3 Homogenitet
 - 6.4 Motivation
 - 6.5 Normer kring arbete
7. Diskussion
 - 7.1 Kritisk reflektion
8. Referenslista

1. Sammanfattning

Denna studie har undersökt universitetsstudenter i Uppsala som engagerar sig vid studentnationer. Syftet har varit att ta reda på de bakomliggande faktorerna till de nationsengagerades engagemang. Empirin har samlats in med hjälp av tio kvalitativa intervjuer, som sedan transkriberats och kodats. Gemenskap, driv och sällskaplighet är ord som återkommer i beskrivningar av nationsaktiva. Det som fick de flesta respondenter att börja engagera sig var att en vän eller bekant tog med dem till en studentnation, medan det som fått dem att stanna kvar är gemenskapen. Engagemanget vid studentnationerna ledde för respondenterna till nya kontakter och upplevelser, samt en känsla av att vara del av ett större sammanhang. De engagerade upplever att det varit svårt att hålla kontakten med icke-engagerade vänner, då engagemanget tar mycket av deras tid.

Nyckelord: Studentnationer, identitet, studentengagemang.

2. Inledning

2.1 Bakgrund

Vid Uppsala universitet organiseras studentliv i så kallade studentnationer, eller i vardagligt tal kända som bara nationer. (Både 'studentnationer' och 'nationer' kommer att användas synonymt genom uppsatsen) De första nationerna grundades under tidigt 1600-tal av studenter vid universitetet, för vilka det föll sig naturligt att umgås med personer från sina hemorter. De organiserade sig då i föreningar runt de städer och landskap de lämnat för att ägna sig åt högre studier.

Nationernas natur har ändrats mycket under de århundraden som gått sen dess. Det som i början var en rent social företeelse, öppna endast för de med härkomst som kunde kopplas till landskap, utvecklades till organisationer vilka medlemskap blev obligatoriskt för studenter vid universitetet. Till detta kom också att inspektorer tillsattes, universitetets representanter med ansvar för att överse nationerna och studenterna. Vid 1800-tal valde flera nationer att införskaffa egna lokaler, så kallade nationshus, och så småning om öppnades flera av nationerna för studenter oavsett härkomst. Även obligatoriet plockades bort.

Med denna förändring av nationernas verksamhet och natur har också engagemangets natur förändrats. Enligt kuratorkonventet i Uppsala är studentnationerna "studentlivets sociala nav kan med bostäder, stipendier, klubbar, kultur, pubar, föreningsliv, idrott och mycket mycket mer" (Nationsguiden, 2016). Där nationerna tidigare kunde förlita sig på en stadig ström av studenter från hemlandet behöver nationerna nu lägga energi på att locka till sig studenter, bland annat genom kulturverksamheter. Med nationshusen krävs nu även en mindre kommersiell verksamhet för att sponsra husens uppehåll. Denna utökade verksamhet förlitar sig på studenter som är villiga att hålla igång den genom att vara drivande i kulturverksamheten, ta ett ideellt ämbete eller i vissa fall söka ett avlönat ämbete på hel eller halvtid. Dessa är objektet för vår studie, de nationsengagerade.

Nationernas administrativa struktur är likartad nationerna emellan, men sällan identiska. Alla nationer har en "förste-" och en "andre kurator" (1Q och 2Q), med ansvar för programverksamhet, respektive ekonomi. Därefter tillsätter många nationer "tredje kuratorer"

(3Q) med ansvar för verksamheten. En del nationer har istället valt att dela dessa uppgifter med en "fjärde kurator" (4Q) eller helt ta bort ämbetet till förmån för flera poster. Under dessa i den byråkratiska hierarkin tillkommer positioner så som ansvariga för kulturverksamheter som kan tillsättas av kuratel, av kulturföreningarna själva eller, likt kuratorerna, tillsättas på nationernas högsta beslutandeorgan, oftast kallat "landskapet" där alla nationens medlemmar har rösträtt.

2.2 syfte och frågeställning

Syftet med studien är att ta reda på bakomliggande faktorer till de nationsengagerades engagemang. Studien har trefrågeställningar: *Vad får studenter att börja engagera sig i studentnationer?*, *Vad får studenter att fortsätta engagera sig i studentnationer under sin studietid?* samt *Finns det en social identitet som nationsengagerad?* Syftet ämnar vi att besvara genom att ta reda på vad som motiverar våra respondenter, samt få en bild av hur de engagerade tänker kring sin bild av nationsengagerade och hur de identifierar sig själva med den. . Då studentnationerna är studiesociala organisationer behöver det betonas att det är det sociala sammanhanget som är fokuset i denna studie. För de engagerade är arbete ofta en del av engagemanget, och får därmed ett utrymme i studien, men vi gör ingen djupdykning in i organisationernas ekonomiska och administrativa struktur. Specifika tillställningar som sker på studentnationer, såsom fester och baler, är inte heller relevant för vårt syfte och har inte undersökts.

2.3 Disposition

Denna uppsats kommer först gå igenom relevant tidigare forskning som finns om studentnationer. Sedan redogörs för teorier om identitet och engagemang samt den kvalitativa metoden som använts i studien. Därefter presenteras resultaten, som sedan diskuteras löpande med sammanfattningar. I slutet ges en sammanfattning av de slutsatser som dragits, samt återkopplas till frågeställningarna

3. Tidigare forskning

Detta kapitel tar upp relevant tidigare forskning på ämnet studien kommer handla om, samt forskning inom områden som till någon del påminner om vårt forskningsområde. Eftersom studentnationer främst är ett objekt som avhandlas i studentuppsatser finns det inte mycket tidigare forskning vi kan använda oss av. Däremot finns det annan forskning kring studenter, organisationer och nätverk vars resultat är intressanta att ta hänsyn till. Forskningen har i detta kapitel delats upp i fyra delar, där de tre första delarna berör ämnen som är relevanta för den första forskningsfrågan, medan den sista delen berör den andra forskningsfrågan.

1. forskning som berör studentnationer och/eller livet som universitetsstudent,
2. forskning som berör identiteter och roller,
3. forskning som berör vad som motiverar personer att engagera sig ideellt i organisationer.

3.1 Studentnationer och universitetsliv i Sverige

Vi hittade tre studier som handlar om livet och identifieringen som universitetsstudent i Sverige - den ena handlar om studenter i Umeå, de två andra om Uppsala. Endast en av dessa har studentnationer som fokus. Studien som gjordes i Umeå undersöker studentföreningar som grundar sig på program-/kurstillhörighet. Den första av studierna som gjordes i Uppsala var en fältstudie som undersökte boende i en studentkorridor i Uppsala. Det var en lång studie som ämnade få med så mycket information om studenterna som möjligt, och det föll sig

naturligt att studentnationerna nämndes. Det lilla som nämns är dock värdefullt eftersom det är studenternas egna syn på nationerna som lyfts fram. Den andra studien från Uppsala, som hade studentnationer som fokus, inriktade sig speciellt så kallade sittningar, en typ av festliga middagar.

Studien som gjordes bland studenter i Umeå undersökte hur studenterna formade studentidentiteten med hjälp av studentföreningarna. Författaren menar att studenterna i studentföreningarna återskapade ojämlikheter och orättvisor utifrån föreställningar om klass och kön (Widding, 2006). Som redan framgått kommer inte vår studie att främst beröra stora sociala strukturer såsom klass, kön eller etnicitet, men det vore naivt att helt ignorera dessa faktorer när vi undersöker identitet, samt så kommer en del av vår teori koppla homogenitet till engagemang. Därför är det relevant att ställa frågor kring deltagarnas syn på dessa faktorer. Det är även relevant att vi själva funderar på vilka vi intervjuar. Finns det något som tyder på en stor homogenitet i någon kategori? Har alla respondenter samma hudfärg eller klassbakgrund? Vad har de gemensamt med andra engagerade på nationen? Tycker de själva att de är representativa för nationsengagerade?

Den första av studierna som gjordes i Uppsala lyfte fram att Uppsala har ett rykte om sig om att ha ett "levande studentliv", och att studentnationerna är uttrycket för detta. Många hade valt att studera i Uppsala på grund av stadens rykte. Men de som drogs till staden på grund av det beryktade studentlivet valde ändå för det mesta att inte engagera sig i någon nation, mer än att de nyttjade nationerna för nöjes skull. De som valde att engagera sig gjorde det främst i början av sina studier men eftersom engagemanget tog tid från studierna kände många att de i slutändan var tvungna att prioritera, och då prioriteras nationslivet bort. Även klass lyfts fram som en bidragande faktor till huruvida studenterna engagerar sig eller ej. De som valde att engagera sig hade ofta föräldrar, syskon eller andra släktingar som varit engagerade i studentnationerna under sin egna studietid. Därmed kände studenterna sig mer hemmastadda i nationsmiljön från början. Att komma från en icke-akademisk miljö in till studentnationerna med deras specifika seder och bruk kan vara lite av en kulturkrock. Ett citat från studien belyser kontrasten mellan idealbilden av en "glad student" och det faktum att de flesta studenter inte är engagerade: *"Men genom att det är eldsjälarna som syns och märks mest i studentvärlden framstår de gärna som de typiska Uppsalastudenterna. De lever också upp till sådana förväntningar och uppfattningar som uttrycktes [av de intervjuade studenterna]: att studenttiden ska omfatta mer än bara studier. De utgör på så sätt idealbilden för hur en student ska vara och bete sig."* (Zackariasson, 2001, s. 60). Studien bekräftar det vi redan uppfattat: nationsengagerade är en minoritet, som dock i många fall ses som den perfekta studenten. Vi vill dels ta reda på vad som motiverar de engagerade, samt hur de ser på sitt engagemang.

Den andra studien i Uppsala visar att traditioner och ritualer är viktiga delar av nationslivet. Det talas bland annat om att kulturarvet som studentnationen bär med sig ramar in studenternas identitetsutveckling. Kulturen skapar en känsla av samhörighet. På nationen är man del av ett större sammanhang och det är som ens andra hem. Utifrån sett kan studentnationerna se ut att vara en homogen grupp, men det finns i själva verket en stor heterogenitet inom gruppen. (Jonsson, 2013)

3.2 Identitet och roller

Man har undersökt hur deltagande i sammanhang som påminner om ett annat sammanhang som personen identifierar sig med gör det enklare för personen att identifiera sig med rollen

som ingår i båda sammanhangen. Exempel på detta är studenter vid ett universitet som genomgick ett program (vid sidan av ordinarie studier) som fokuserade på att ge dem stöd och erfarenhet för att lättare lyckas i sin framtida karriär. De studenter som genomgick detta program fick ett ökat intresse för fältet, och jobbade i större utsträckning inom området efter studierna. Man menar att identitet i sig inte kan förutsäga beteende, utan huruvida sammanhang som man identifierar sig liknar varandra. Det bör även nämnas att studenterna som genomgick programmet i hög grad tillhörde historiskt underrepresenterade grupper, främst afro- och latinamerikaner, eftersom man har sett att de är mer benägna att hoppa av studier eller jobba med något annat efter studierna (Merolla et. al., 2012).

Det är även viktigt att lyfta fram skillnaden på identitet och roll. En identitet är något individuellt, en applicerad mening på sin situation, medan en roll är en delad mening med andra som associeras med en viss social position. Om vi tar rollen som collegestudent så kan man se att eftersom rollen som collegestudent är något man identifierar sig med under en kort tid, kan studenterna anta identiteter som snarare rör ens framtida karriär, eftersom det är något som kommer pågå under en längre tid. En student som har fått ett jobb vid sidan av studierna som hen förmodas göra karriär inom senare, kan identifiera sig mer med sitt yrke och karriär än som student (Reitzes, 1981).

Forskning visar även att människor anpassar sin identitet och roll utifrån omgivningen, men även i hög grad väljer sammanhang där deras identitet och roll påminner om andras. Människor vill helt enkelt känna att de passar in i sammanhanget. Kategorier man tillhör som man inte kan förändra (etnicitet, kön, sexuell läggning) samt hur ens nätverk ser ut påverkar även hur man ser på sin identitet (McFarland et. al., 2005).

Allt detta blir väldigt intressant i nationssammanhang. En person som engagerar sig inom en nation kommer vara där under en relativt kort tid - allt från några månader till några år - Är det så att de som engagerar sig och antar en identitet som nationsengagerad redan har en identitet som påminner om denna? Eller rör det sig om personer som finner sig själva i ett sammanhang där deras gamla identitet inte passar in, och därför måste de hitta en ny? Förmodligen finns det inte bara ett svar på frågan. Forskningen visar även att det inte nödvändigtvis behöver finnas en överensstämmelse mellan roller, i vår studies fall den som nationsengagerad, och identifieringen som sådan, utan att för den sakens skull leder till att personen tycker att detta är jobbigt.

3.3 Motivation bakom engagemang

Man har undersökt college studenter och relationen mellan deras värderingar och beteenden, college-kulturen, samt deras engagemang inom välgörenhetsorganisationer och dylikt. Det man såg var att kulturen på college bidrog till engagemang, men att det krävdes mer än omgivningens uppmuntrande (eller påtryckningar) för att detta engagemang skulle hålla i sig eller leda till framtida, positiva konsekvenser. Den typ av engagemang som påverkade studenternas värderingar, attityder och mål ledde i hög grad till en ökad identifiering med identiteten som samhällsmedborgare. Författarna av studien menar att volontärarbete och dylikt kan leda till bland annat akademisk framgång, multikulturell kompetens samt fysisk och mental hälsa (Bryant et al., 2012). Det är intressant att just akademisk framgång anses kunna vara en effekt av volontärarbete, eftersom det kräver en del av ens tid, tid som skulle kunna ha gått till studier. Å andra sidan finns det inget som säger att de skulle ha använt tiden till studier om de inte hade volontärarbetat. Frågan är också hur mycket som är effekt och hur mycket som bara är korrelation. Kanske är det så att personer som volontärarbetar ofta har det lätt för sig i sina studier och inte behöver lägga ner lika mycket tid på att studera, och därmed

har tid över till denna typ av engagemang. Med tanke på Zackariassons studie, där man menade att många slutade vara engagerade på nationerna eftersom det tog tid från studierna, blir det intressant att höra hur de vi intervjuar förhåller sig till sina studier. En annan studie hittade även den att studenter som deltog i någon typ av frivilligarbete rapporterade en ökad grad av personlig utveckling. Dessutom såg man att antal år som man varit engagerad hade en signifikant och positiv korrelation med flera typer av personlig utveckling. Författarna var positivt överraskade över att det inte fanns någon negativ effekt av engagemanget - inte ens på studierna (Turrentine et al., 2012). Även detta säger emot Zackariassons studie.

4. Teori

I detta kapitel presenteras ett antal teorier och deras relevanta begrepp. Dessa teorier och begrepp kommer sedan att användas för att analysera resultatet av intervjuerna.

4.1 Fokusteori

För att analysera de faktorer som de aktiva nämner som relevanta för att de till en början dras till nationen och sedermera får dem att stanna kvar har vi valt att ta hjälp av fokusteorin. Fokusteorin är framtagen av Scott L. Feld och den ämnar förklara varför vi umgås med folk som liknar oss själva. Feld menar att socialt strukturerade aktiviteter tenderar att föra samman personer som liknar varandra, vilket leder till att banden mellan dem stärks. Begreppet "fokus" står för sociala, psykologiska eller fysiska objekt kring vilka aktiviteter organiseras, och det är i dessa aktiviteter som de flesta relationer startar. (Feld, 1981, s. 1016) Människor har inte så mycket valmöjligheter kring vilka fokus de ska associeras med, men när de väl har ett val så sker valet främst på grund av faktorer som inte har med andra associerade att göra - till exempel så väljer man en arbetsplats främst på grund av faktorer som karriärmöjligheter, och inte utefter vad man har för kolleger. Att sedan dissociera från gruppen av människor som delar samma fokus är tids- och energikrävande, och därmed skapas relationer enklare kring dessa fokus. Alltså skapas relationer med hjälp av fokus, och fokus drar liknande människor till sig, vilket leder till homogena relationer. Ju mer homogen gruppen kring fokuset är, desto mer homogena blir relationerna mellan personer inom gruppen (Feld, 1982, s. 797).

4.2 Social identitetsteori/Självkategoriseringsteori

Social identitetsteori (Social Identity Theory) och självkategoriseringsteorin (Self-Categorization Theory) är i mångt och mycket lika. Social identitetsteori skapades av den brittiska socialpsykologen Henri Tajfel, samt hans medarbetare John Turner. John Turner utvecklade senare teorin, och självkategoriseringsteorin blev resultatet (Abrams, 2001). Dessa teorier är viktiga för att undersöka hur respondenterna förhåller sig till att vara nationsengagerade, dessutomför att se hur gruppstatus kan påverka folk att åta sig arbetsuppgifter. De kan även användas för att analysera hur de förhåller sig till andra grupper, oavsett om det gäller icke-engagerade, folk som inte är engagerade på samma sätt som de själva, eller andra nationer.

Social identitetsteori ämnar förklara hur en identitet skapas i förhållande till, och grundad i, sin omgivning. Den sociala identiteten är individens vetskap om att hen tillhör vissa sociala grupper, samt hur individen känner inför och värderar tillhörigheten till dessa grupper. Ofta krävs det att individen jämför sin grupp med andra grupper för att kunna skapa en social identitet som individen ser som positiv (Tajfel, 1982, s. 24). Personer kan använda sig av olika strategier för att stärka sin sociala identitet. Hur det görs beror på hur relationerna ser ut mellan gruppen man tillhör och *utgruppen* - de som inte tillhör den egna gruppen. När en

grupp har högre status än en annan grupp försöker vissa byta social identitet, då det anses som bättre att tillhöra den grupp med högst status. Detta gäller dock inte alltid, då det inte alltid är möjligt att byta grupp. (Oavsett om det faktiskt är omöjligt eller om det uppfattas som omöjligt av individen/samhället.) De strategier som används då innebär att försöka förändra relationerna mellan grupperna, eller att genom *sociala kreativtetsstrategier* ändra på hur man själv ser på sin egen och andra grupper. Man fokuserar mer på de positiva sidorna av sin egen grupp, samt de negativa sidorna hos utgruppen. Man kan även jämföra sin grupp med en annan grupp, som har sämre status än ens egen grupp, för att på så sätt kunna se mer positivt på den egna gruppen (Abrams, 2001). Dessutom menade Tajfel att individer som tillhör en grupp kommer jobba mer på att förstärka skillnaderna mellan en utgrupp som liknar den egna gruppen, än mellan den egna gruppen och en utgrupp som är mer olik den egna gruppen (Tajfel, 1982, s. 25f).

Självkategoriseringsteorin lyfter fram flera saker som man anser påverkar hur tydligt/starkt en individ identifierar sig med en viss kategori. För det första måste individen ha en medvetenhet om dessa kategoriers existens. För det andra behöver individens beteende likna det beteende som ses som normativt inom gruppen. Ett exempel är kön. Om en man tycker att han beter sig som en "typisk man", ju lättare är det för honom att identifiera sig som man. Om han däremot har ett beteende eller attribut som han vet klassas som kvinnliga (eller icke-manliga), blir identifieringen svårare. För att kategorisering lättare ska ske används *prototyper*. Dessa prototyper skapas genom att man förminskar skillnader *inom gruppen* och maximerar skillnader *mellan grupperna*. När en individ kategoriserar sig själv eller någon annan, utgår hen från hur lik man är prototypen av en kategori. Om vi återgår till kön som exempel, så kategoriserar vi personer utifrån hur lik eller olik personen är en man eller kvinna. Denna prototyp är överdriven, då det är stor skillnad på personer av samma kön, men detta sker för att kategoriseringen enklare ska kunna ske. Enligt självkategoriseringsteorin är alltså stereotyper normala konsekvenser av gruppstillhörighet, och pekar inte nödvändigtvis på en osund kategorisering (Abrams, 2001).

Denna teori innebär även att det finns en skillnad mellan den personliga identiteten och den sociala identiteten. Turner kallar det för " 'me' versus 'not me' ", medan den sociala identiteten innebär " 'us' versus 'them' " (2004, s. 259). Båda dessa delar av identiteten är dock, till lika hög grad, uttryck för jaget - skillnaden är att de uttrycks i olika kontexter. I sammanhang där en individ befinner sig tillsammans med någon som tillhör en utgrupp, kommer den sociala identiteten att få ett större uttryck (Onorato & Turner, 2004, s. 260).

Ett annat begrepp från självkategoriseringsteorin, som rent praktiskt liknar självstereotypering, är *depersonalisation*, som här inte har den kliniska innebörden som det har inom psykologin. Depersonalisation är en process där man "blir ett" med gruppen, att man känner att man "är" gruppen (Abrams, 2001).

4.3 Focus Theory of Normative Conduct

När vi undersöker ifall respondenternas motivation till fortsatt engagemang kan kopplas till de förekommande normerna på nation har vi valt att använda Focus Theory of Normative Conduct. Denna teori skapades för att förklara varför personer väljer att följa normer i sammanhang där det finns en konflikt mellan normer (Jonas, 2008, s. 1240). En norm kan vara något som vanligtvis görs, eller något som anses vara rätt eller fel. Det förstnämnda kallas för deskriptiva (descriptive) normer, medan den andra typen av normer kallas för injunktiva (injunctive) normer. De injunktiva normerna, då individen är medveten om dem, är mer effektiva för att påverka beteende än de deskriptiva normerna. Normers påverkan på

beteende beror till hög grad på huruvida man är medveten om normen i den specifika situationen (Kallgren et. al., 2000, s. 1002). En person som anser att man inte ska skräpa ner i naturen, samt är medveten om att de flesta tycker så, kan välja att skräpa ner eller inte beroende på hur medveten hen är om denna norm. Till exempel visade skaparna av teorin att när personer såg andra skräpa ner så valde de oftare att också skräpa ner, medan om de såg någon plocka upp skräp valde de mer sällan att skräpa ner. Här krockade deskriptiva normer med injunktiva, och det som avgjorde folks beteende var vad man var medveten om i den specifika situationen (Cialdini et. al., 1991, s. 230).

4.4 Self-Determination Theory

Self-Determination Theory (SDT) är en teori som berör autonomi (självbestämmande) och internalisering av beteenden. Vi har valt att använda denna teori som lins när vi undersöker motivationen till engagemanget, främst det fortsatta engagemanget. Två viktiga begrepp inom teorin är *external* och *introjected regulation*, på svenska benämnd *yttre styrning* samt *införlivad motivation*. Yttre styrning innebär att någon annan reglerar ens beteende; föräldern som straffar sitt barn när det har gjort fel är ett exempel (Assor et. al., 2004, s. 51). Införlivad motivation innebär att man gör något för att man vill passa in, känna sig omtyckt och/eller få beröm. Denna typ av motivation ses inte som något baserat på en individs egna värderingar, utan handlar enbart om att få social acceptans och respekt. Den innebär även nån grad av stress för individen, då beteendet är något som upplevs som ett måste för att få en viss social belöning (Assor et. al., 2004, s. 52). Men det finns även en tredje och fjärde typ av motivation i den här teorin. Den tredje typen är *identifierad motivation* (identified regulation). Här har individen accepterat en värdering som sin egen och känner sig inte pressad att utföra beteendet, utan ser det som ett eget val. Den mest effektiva typen av motivation är *integrerad motivation* (integrated regulation). Här har individen inte bara accepterat en värdering, utan integrerat den med andra aspekter av jaget (Assor et. al., 2004, s. 52f).

5. Metod

5.1 Metodologisk ansats

Vi använder oss i denna studie av en kvalitativ ansats. En kvalitativ ansats innebär att man undersöker fältet genom att närma sig det, och ifrågasätter förgivettagna antaganden. (Aspers, 2011, s. 14). Vi vill ta reda på om nationsengagerade har saker gemensamt som motiverar dem att arbeta på nationen, samt vad får dem att identifiera sig med nationen. Vad nationsengagerade har gemensamt vill vi ta reda på genom att låta de engagerade berätta om sig själva, sitt arbete och vad som gjort att de valt att engagera sig. Därför har vi valt en kvalitativ ansats. Att använda en kvantitativ ansats i detta läge skulle antingen kräva tidigare kunskap om nationsengagerade, eller att datan inte grundar sig i första ordningens konstruktioner, det vill säga aktörernas egna föreställningar om sin livsvärld (Aspers, 2011, s. 46). Insamlandet av empiri sker genom intervjuer. Intervjuer är det bästa sättet att här samla in information om aktörerna, eftersom det krävs en viss kunskap om deras bakgrund för att svara på frågeställningen (Aspers, 2011, s. 139). Denna kunskap är svår att få tag i på något annat sätt. Det är även det bästa sättet att få tag i aktörernas egna åsikter då det ger dem möjlighet att med egna ord beskriva sin vardag och sin föreställningsvärld.

5.2 Empiriskt urval

Fältet som studeras är studentnationer i Uppsala. Vi har valt att intervjua personer från två nationer, en stor och en liten. Det finns flera anledningar till detta. Att intervjua flera personer

som tillhör samma nation gör att vi kan se om respondenterna inom nationen har samma syn på sin specifika nation. Överensstämmelser respondenternas berättelser på ett förväntat sätt? Vi ville dock inte enbart använda oss av en nation, utan valde att använda oss av respondenter från två olika nationer. Detta för att undvika att upplevd homogenitet bland respondenterna beror på urval istället för andra faktorer. Att undersöka en stor samt en liten studentnation (sett till antalet medlemmar) öppnar upp för eventuella skillnader som skulle kunna bero på storleken på en organisation och antalet personer man interagerar med. De vi intervjuade är engagerade på en av de studentnationer vi har valt att undersöka. Till en början hade vi satt en lägre gräns för typen av engagemang vid ett förtroendeuppdrag. Detta ändrades senare då vi vi blev intresserade av att få in flera perspektiv, även från de som inte jobbade heltid eller var valda av en styrelse. Totalt har tio intervjuer genomförts. Av dessa har fem varit engagerade vid den större nationen och fem varit engagerade vid den mindre. Samtliga intervjuerna har varit mellan 45 och 60 minuter långa.

5.3 Intervjuguide

Intervjuer kan ha olika grad av standardisering och strukturering. Hög standardisering innebär bland annat att frågorna som respondenterna får ställs i samma ordning, att miljön där intervjuerna sker är exakt densamma och att frågorna alltid formuleras på exakt samma sätt (Trost, 2010, s. 39). Strukturering innebär flera olika saker, beroende på sammanhang. I studiens kontext handlar det både om huruvida frågor har svarsalternativ, samt om intervjun är "riktad", det vill säga söker efter vissa typer av svar (Trost, 2010, s. 41). Intervjuerna i denna studie har formen av låg standardisering, samt är semistrukturerade. Semistrukturerade intervjuer innebär i detta fall att en intervjuguide med förberedda frågor används, men att intervjun inte är begränsad till dessa frågor (Aspers, 2011, s. 143). En del frågor i intervjuguiden är fokuserade på saker som vid första anblicken inte är relevant för frågeställningen, såsom frågor om hur en vanlig arbetsdag ser ut eller hur engagemanget har påverkat individens hälsa. Anledningen till att dessa frågor finns med är dels för att "bryta isen" och få respondenterna att öppna upp och prata om sig själva. Vi ville dessutom inte begränsa frågorna för mycket, utan närma oss ämnet "engagemang" från så många vinklar som möjligt för att få information om individernas syn på sitt engagemang.

5.4 Empiriskt material

Ett bekvämlighetsurval har använts. Till en början rekryterades respondenter via de kontaktuppgifter som hittats på nationernas hemsidor. Parallellt med detta har personer rekryterats via personliga kontakter. Intervjudeltagarna har uppmuntrats att välja tid och plats som varit bekväma för dem själva, förslagsvis i hem eller på nation, med förbehåll att platsen ska vara en relativt ljudisolerad plats. Ifall respondenten själv inte kunnat tillgodose en lämplig plats har en universitetslokal bokats för ändamålet. Båda uppsatsskrivare har närvarat vid de flesta intervjuer, med undantag för tre intervjuer då den ena eller andra inte kunnat närvara. Målet att båda ska närvara så gott det går har funnits för att ge större rum för att kunna diskutera intervjun efteråt, samt att vi upplevt att två personer ger upphov till fler infallsvinklar och därmed fler följdfrågor i samband med intervjun.

Intervjuerna spelas in, detta för att kunna koncentrera på respondenten och kommunikationen emellan oss (Trost, 2010, s. 74). Under intervjun har intervjuare penna och papper tillgängligt, detta för att kunna skriva ner idéer och frågor som dyker upp, samt om det är något viktigt som sker under intervjun som inte ljudupptagaren kan registrera.

5.5 Analysmetod

Efter att intervjuerna genomförts har transkriberingar gjorts, där det inspelade materialet överförts till skrift. När man lyssnar igenom en intervju som man har själv deltagit vid har man mer kunskap om situationen än om man inte skulle ha deltagit. Därmed är det lättare att koppla ihop relationer mellan begrepp och teman, samt olika hopp som respondenten gör under intervjun. Transkriberingen är reflexiv och innehåller kreativa inslag, vilket innebär att man kan komma fram till bättre idéer och analyser om man som forskare är med under hela processen (Aspers, 2011, s. 159). Genom att lyssna på intervjun i efterhand kan man även lära sig vad man gjorde bra och vad man kan göra bättre nästa gång (Trost, 2010, s. 74). När alla intervjuer transkriberats gjordes en induktiv kodning, där texten kodades utifrån materialet och inte utifrån teorier. Koder som liknade varandra slogs ihop under kategorier baserade på koderna. Anledningen till detta val är att vi till så stor grad som möjligt vill utgå från respondenternas ord, istället för våra förutfattade åsikter eller teorier (Aspers, 2011, s. 172). Först skapades tre kategorier: "social situation", "arbetsuppgifter" och "nationsmänniska". Då "arbetsuppgifter" inte kändes tillräckligt relevant för vår studie för att vara en egen kategori, samt då "social situation" kändes som en kategori som var för ospecifik, ändrades kategorierna till "identitet", "makt" samt "motivation".

5.6 Validitet och reliabilitet

Validitet innebär att frågan mäter det den är avsedd att mäta (Trost, 2010, s. 133). Intervjufrågorna ska därmed reflektera studiens syfte och frågeställning. Detta eftersträvades genom att intervjuguiden sammanställdes med hjälp av studiens syfte och frågeställning, samt tidigare forskning. Reliabilitet innebär i många sammanhang att en mätning sker på samma sätt vid flera tillfällen. Vid intervjuer som kännetecknas av låg standardisering är detta inte önskvärt. Däremot ska intervjuerna kännetecknas av lyhördhet (Trost, 2010, s. 132). Detta innebär för oss att vi inte bara spelar in intervjuerna, utan även antecknar om det är något osagt under intervjun som kan tänkas viktigt ("läsa mellan raderna", ansiktsuttryck med mera).

5.7 Etiska överväganden

Vetenskapsrådet har fyra huvudkrav som ska tas i beaktande vid humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning. Dessa fyra krav är informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet samt nyttjandekravet (Vetenskapsrådet, 2009). Dessa krav, och hur de tas i beaktande i denna studie, presenteras härmed. Informationskravet innebär att respondenterna får information om studiens innehåll, deras uppgift i projektet samt vilka villkor som gäller för deras deltagande. De ska även upplysas om att deras deltagande är frivilligt och att de när som helst kan dra sig ur (Vetenskapsrådet, 2009). Deltagarna i denna studie meddelas om detta i samband med att man tar kontakt med dem, samt innan intervjun startar. Samtyckeskravet innebär att deltagarna i studien ska ge sitt samtycke till att medverka (Vetenskapsrådet, 2009). Detta gör deltagarna i samband med att de går med på att delta i studien. Eftersom de när som helst kan dra sig ur, gäller samtycket så länge de fortsätter att medverka i studien. Konfidentialitetskravet innebär i denna studie att alla uppgifter om respondenterna ska lagras och redovisas på så sätt att ingen kan identifieras av utomstående (Vetenskapsrådet, 2009). Vi har även valt att sekretessbelägga vilka studentnationer vi undersöker. Motiveringen till detta är att vi vill att respondenterna ska känna sig trygga att vara ärliga om sina upplevelser, även eventuellt negativa sådana. Nyttjandekravet innebär i denna studie att information om respondenterna eller andra inblandade i studien inte får användas i ickevetenskapliga eller kommersiella sammanhang (Vetenskapsrådet, 2009). Detta är något som respondenterna informeras om i samband med deras deltagande i studien.

6. Resultat

Här presenteras resultat från intervjuerna som anses relevanta för våra frågeställningar. De kopplas kort till relevanta begrepp och teorier, för att sedan diskuteras mer under rubriken "Diskussion". Detta kapitel har delats in i fem teman för att enklare få en överblick över resultatet. Vi börjar med att kolla på identitet, gå över till heterogenitet för att till sist kolla på motivation och arbete. Dessa teman utgår från kategorierna som tagits upp i metoddelen. Delen kallad "Normer kring arbete" handlar är en fortsättning på delen "Motivation", men då vi hittade mycket information kring normer har vi valt att göra det till ett eget tema, för läsvänlighetens skull. Namnen på respondenterna är fingerade. Vissa uppgifter kan ha ändrats för att förhindra identifiering.

6.1 Nationsaktiv som social identitet

Vi använde oss av flera typer av frågor för att hitta förslag på vad som definierar en nationsengagerad.. Detta för att kunna skapa en bild av det som respondenterna förhoppningsvis också identifierade sig med. En variant som användes i intervjuguiden var att rakt ut fråga "hur definieras en nationsmänniska?" Denna fråga fick blandade responser, där en del gav mer tydliga svar, medan andra menade att det inte gick att definiera. Genom andra typer av frågor, som bland annat berörde vad för personer man trivdes/inte trivdes med och om man kände att man nådde upp till krav och ideal, samt med hjälp av saker som togs upp av respondenterna vid andra typer av frågor, framkom det ändå att det finns vissa attribut som ses som typiskt eller idealt för nationsengagerade.

Personer som är lättsamma, sociala, aktiva men ändå lugna, som tycker om att arbeta och som är på bra humör, är exempel på personer som de intervjuade tycker om att umgås med på nationen. En nationsengagerad tycker om att spendera tid på nationen, även om det bara är för att hänga.

Väldigt glada och engagerade människor oftast. Människor som gillar att jobba mycket. - Henrik

Ofta väldigt avslappnade personer, men som ändå kan ta arbetet seriöst och inte flumma bort det. - Ella

En respondent menade att hon tidigare inte kunde ses som nationsmänniska, fast hon jobbade där ibland, eftersom hon var "introvert och tystlåten". Detta hade förändrats, menade hon.

Ja det tycker jag [när upp till sin egen definition av nationsmänniska]. Jag gjorde inte det när jag gick med här för då var jag mycket mer introvert och tystlåten. Men nu så gör jag absolut det. - Sandra

Huruvida Sandra medvetet anpassade sin identitet för att passa in i sammanhanget, eller påverkades av sitt sammanhang och förändrades av den, vet vi inte. Klart är det i alla fall att Sandra anser sig passa in i begreppet "nationsaktiv" mer nu än förut. Det är troligt att fler av våra respondenter skulle hålla med om det, baserat på deras berättelser om vad för slags personer de tycker om att umgås med på nationen. Nästan alla respondenter menade att det helt eller delvis stämde in på sin egen definition av en nationsengagerad. Detta stämmer överens med McFarlands forskning, som visar att man både väljer sammanhang där man känner att man passar in, samt försöker anpassa sin identitet efter sin omgivning.

Samtidigt fick vi fram beskrivningar av de typer av personer som de intervjuade inte trivdes att jobba eller umgås med på nationen. De var bland annat folk som klagade mycket, bara

jobbade för någon typ av belöning och inte för att de trivdes med arbetet, “besserwissers”, och folk som inte aktivt inkluderade nya medlemmar.

Alltså det är ju klart att man vill vara lite såhär, ha nån form av intern kultur och kompisstämning och allt det där, men om det blir för mycket av det så får man inte in några nya medlemmar. - André

Besserwissers. Våldigt tydligt. Folk som bara “jag har gjort det här förut, jag skiter i [det]” liksom...”nu är det din tur, du har inte gjort lika mycket som jag”. - Ella

Anledningen till att vi frågade efter olika typer av egenskaper var för att få en bild av hur de intervjuade ville att personerna de omgav sig med på nationen skulle vara. Tillsammans skapar de en idealbild av en nationsengagerad, en prototyp. I våra respondenters fall så är prototypen en glad och lättsam person, som inte försöker trampa på nån annan, och som tycker om att vara på nationen. Det respondenterna inte var överens om var attityden till att jobba, där en del menade att det var viktigt att vilja jobba mycket, medan andra tyckte att det var dumt att jobba så mycket som många engagerade gör. Vi återkommer till detta under temat “Normer kring arbete”.

Nationen sågs av de intervjuade som “ett andra hem”, en trygg plats, och man vill att andra ska få ta del av denna gemenskap. Man ville genom sin nation göra nytta och känna att man jobbade för något större än sig själv, att man gjorde något mer än bara pluggande och festade.

Först är det ju det sociala nätverket, kontakter du får, vänner, samhörighet. Som i sin tur leder till personlig utveckling, du lär dig sjukt mycket. Jag har utvecklats jättemycket som person på att möta massa olika människor. - Jonatan

Jag tror det starkaste är gemenskapen ändå. Att man känner sig hemma där, på nationen. Man kan alltid komma dit och så är nån trevlig prick där. - Julia

Något som lyftes fram som en negativ bit av engagemanget var att det blev svårt att hitta tid att umgås med de som inte var nationsengagerade, även om de var studenter, eftersom man tillbringade så mycket av sin tid på nationen.

Nej det är väldigt dåligt med det faktiskt. Tyvärr. Jag har försökt hålla kvar men det är svårt när det händer mycket på nationen. - Jesper

Det är lätt att förlora kontakten med människor som inte engagerar sig. Man känner sig så hemma här ändå och då går man bara hit. - Sandra

Några sa att de direkt hade påverkat vänner och bekanta att engagera sig på nationen. Andra sa att de, genom sitt engagemang, trodde eller hoppades att de hade påverkat någon som inte var så engagerad till att engagera sig mer. Framförallt vid den mindre nationen lyftes det fram hur man via sitt engagemang i verksamheten motiverade gästjobbare att ta steget och bli engagerade.

Jag har fått ny personal som aldrig har jobbat förut i nationvärlden [...] och då gäller det väldigt mycket att visa, ja men det här står [nationen] för liksom, det här är [nationen]. - Ella

Oftast blir det så att i den rollen man har när man är som mest aktiv så får man folk att engagera sig bara för att de ser upp till en. Det är i alla fall det folk har sagt till mig efteråt, men du, jag sökte det här bara för att jag visste att du var det här och du var cool. - Leo

Dessa saker visar att nationen har blivit flera av våra respondenters huvudsakliga sociala knypunkt. Andra personer som inte tillhör nationskärnan kan vara del av deras sociala nätverk, men det är svårare för dem att hålla kontakten med de icke-engagerade. Enligt fokusteorin behövs fokus för att relationerna ska kunna kretsa kring någonting konkret, och nationerna blir i det här fallet ett fokus. Att motivera andra att jobba och engagera sig på nationen är ett sätt att skapa relationer, eller förmå dem att förstärkas om det är någon man hade en relation med sedan innan.

Det var tydligt att medlemskap och engagemang var två skilda begrepp. En av de intervjuade hade reflekterat över detta, och berättade att han, när han jobbade mycket, stötte sig på de som besökte nationer bara för att festa och aldrig jobbade.

När jag jobbade som [x], jag bara vad fan, här kommer ni och har aldrig jobbat ett jävla piss på nation, men profiterar på de förmånliga priserna och såhär. Jag tänkte så många gånger, att fan, ni har ju inte gjort ett jävla piss liksom. Ni borde fan jobba, så att ni faktiskt vet hur det är liksom. Ni borde bidra. Ni gör inte nåenting. - André

Något som vi dessutom tyckte var intressant var hur respondenterna pratade om sig själva i jämförelse med andra nationsengagerade. Ordet "bara" användes till exempel för att prata om de som inte var lika engagerade som de själva, eller för att tala ner om sitt tidigare engagemang. Detta tyder på att, oavsett om respondenterna var medvetna om det eller inte, så finns det en viss social rangordning, där en viss typ av engagemang hade högre status.

Och först föra våren kom jag på att jag vill ju engagera mig på riktigt. Så började jag jobba mer... - Henrik

Jag tror att den beskrivningen stämmer rätt bra över människor som är engagerade. Men det är många som är medlemmar i nationen som inte är här regelbundet eller ens alls. - Sandra

En kategorisering sker här där man förtydligar skillnaderna på sig själva och andra, de som inte är engagerade, eller inte engagerade på det sätt som de själva är. Utgruppen, de som inte är en del av den egna gruppen (i det här fallet personer som bara festar på nationen och inte jobbar) sågs som en självisk grupp, som bara var på nationen för sitt egna nöjes skull. André hade i det här fallet reflekterat över detta och kommit fram till att det här var en attityd som han hade för att han var bitter över att han behövde jobba så mycket. Istället för att vara arg på sig själv eller andra engagerade som fick honom att jobba så mycket, riktades frustrationen mot de som inte jobbade. Det kan tolkas som en social kreativitetsstrategi, för att känna sig bättre.

Det lyftes fram att när man arbetade på nationen så kände man sig oftast uppskattad av de andra engagerade. Det lyftes fram av flera respondenter att de fick mycket beröm av sina medarbetare. En respondent berättade att hon hade många, som tidigare hade jobbat på samma post som henne, som hon kunde ringa och be om hjälp.

Jag brukar ringa honom säkert fortfarande nån gång i veckan och fråga om saker som dyker upp. Han hjälpte mig väldigt mycket i början. [...] Så man blir ju väl omhändertagen när man har det svårt. - Sandra

Det fanns dock motsägande erfarenheter i detta fall. En respondent hade uttryckt besvikelse över sin arbetssituation för en ansvarig, men kände inte att han fick någon hjälp, vilket var frustrerande för honom.

Jag försökte verkligen med och [...] påtala orimligheten i det här, att det kan inte fortsätta så här, han som var [x] då han sa "ja men jag förstår verkligen" och var såhär inlyssnande, men gjorde ingenting för och förändra det överhuvudtaget. Och det gjorde mig ganska frustrerad. - André

Dock kände sig majoriteten av de intervjuade att de uppskattades på nationen och fick gott om beröm när de gjorde något bra, vilket stärkte deras självkänsla. Detta fick dem att känna att de var betydelsefulla och tillförde något till nationen.

De flesta av de intervjuade kom inte från Uppsala från början, och kände ingen från Uppsala när de flyttade hit. Deras umgänge bestod därmed av personer som var nationsengagerade, samt de som läste eller hade läst samma program och kurser. Det fanns undantag: en person hade vänner som inte var nationsengagerade, och även vänner som inte var studenter. Det fanns även en som bodde i Uppsala innan de började studera på universitetet.

Även om jag kom från Uppsala så var det lite nytt, för det var ju ändå att hoppa från inte plugga vid universitetet till att plugga på universitetet, och det var helt nytt. - Ella

Min mammas kusin bodde ju här med sina barn. Men jag kände ingen som pluggade liksom. - Sandra

Anledningen till att många valde Uppsala att studera var ryktet om studentlivet. Studentliv och studentnationer ansågs höra ihop, och var alltså något som lockade vissa att studera i Uppsala. Detta stämmer överens med Zackariassons studie.

Ja, jag tänkte antingen Lund eller Uppsala. Jag tänkte, det är ju studentlivet som jag var ute efter. - André

Jag kände ingen här, det är ett bra ställe, jag ville engagera mig i nationer, studentliv och liksom komma in i ett större koncept. - Jonatan

Vid den mindre nationen uppskattas det av de intervjuade att mellan en tredjedel och hälften av de som är medlemmar i nationen är från nationens upptagningsområde. Huruvida detta gällde oavsett engagemangsnivå var inte respondenterna överens om. I den större nationen kunde man se att en majoritet av de som heltidsanställda kom ifrån upptagningsområdet.

Det är nog en del, liksom. Men det kanske är typ hälften, eller nåt. Jag tänker på dom av mina närmsta vänner så är det ändå en hel del som är från [upptagningsområdet]. - Julia

Det finns ju alla möjliga, men de flesta är ju [från upptagningsområdet], vilket är kul. För att man förstår varandra. - Henrik

Även här kan vi se att det är enklare att dedikera sig till gemenskapen och engagemanget på nationen om man inte känner så många utanför nationen, eftersom det tar tid att hålla kontakten med folk som man inte redan träffar regelbundet eftersom man befinner sig på samma plats. Det verkar även finnas en del som enklare identifierar sig med den nation som är kopplad till deras härkomst, men det även finns de som trivs bättre eller engagerat sig mer på en annan nation än den som är kopplad till deras härkomst. Huruvida ens härkomst påverkar ens identitet, och kanske därmed vilken nation man väljer att tillhöra, är helt enkelt inget vi kan se något mönster i.

Återkommande beskrevs också en gemenskap vid den mindre nationen, kopplad till ett program vid universitetet. Att personer från programmet i fråga engagerade sig vid nationen i grupp är ett återkommande fenomen. Dessa grupper beskrivs av en av de intervjuade som

“separerade från resten av nationen” i omgångar. Detta eftersom gruppen inte skulle låta sig lösas upp och övergå i den större gemenskapen av nationen. När en grupp inte vill lösas upp stannar den kvar på nationen i cirka ett år, men när en eller flera av medlemmarna slutar så följer resten med. En annan av de intervjuade antar att detta beror på att de drar med sig sina kompisar från programmet.

Och dom är oftast inte nationsaktiva lika lång tid. För att när en eller två av deras kompisar hoppar av så hoppar dom också av. - Leo

När man inte vet vilken nation man ska gå med i så är det lätt att fråga sin fadder, vilken nation är du med i? Så man kan, om man är aktiv, prata väldigt mycket gott om sin nation. Det kan jag tänka mig att det är skälet. - Josefin

Enligt fokusteorin skulle detta innebära att vi har två fokus som möts: nationen samt ett universitetsprogram. Leo är en av dem som tycker att de inte kommer in i nationsgemenskapen på samma sätt eftersom de är sin egna grupp och redan känner varandra. Hur kommer det sig? Fokusteorin kan inte förklara detta, eftersom det anses att vi alla har olika fokus runt vilka vi anordnar aktiviteter, och att det inte är udda att de överlappar varandra. Rollen som student är en roll som de flesta nationsengagerade har. Inte heller verkar programtillhörigheten krocka med nationstillhörigheten på det sätt att de innebär olika värderingar eller dylikt. Så gott som alla nationsaktiva är studenter eller har varit studenter, och det är helt normalt att flera från samma program eller kurs väljer att engagera sig på samma nation. Snarare verkar det här vara fråga om depersonalisation, hur mycket man kan “bli ett” med nationen - Leo påpekar att de inte är engagerade under lika lång tid och slutar engagera sig om kompisarna från programmet gör det. Alltså har de inte blivit ett med nationen, eftersom deras engagemang hänger på huruvida specifika personer är där eller ej.

Sammanfattningsvis är attribut såsom social, glad och lättsam vanliga attribut på personer som respondenterna trivs med på nationen, medan folk som klagat på sitt arbete och tycker sig stå över andra ses negativt på. De flesta tyckte att de passade in på nationen. Nationen ses som ett andra hem, där man spenderar mycket tid. Eftersom man spenderar mycket tid där händer det att relationerna med icke-engagerade påverkas negativt av engagemanget. Vissa typer av engagemang verkar ha högre status än andra, och verkar vara den typ av engagemang som tar mycket tid och kräver mer ansvar. De flesta av respondenterna kom inte från Uppsala från början. Att starkt identifiera sig med nationen, “bli ett” med den, sågs som något positivt och eftersträvt.

6.2 Den specifika nationen som social identitet

De flesta av respondenterna har extrajobbat på andra nationer än där de är medlemmar. Vi noterade en intressant attityd till detta, nämligen att även om det är vanligt att jobba vid andra nationer, så finns det ett fenomen där man ständigt påminner varandra om vilken nation man faktiskt tillhör. Detta visade sig genom att man kallade folk för “förrädare” och dylikt när de varit iväg och jobbat på någon annan nation. Enligt respondenterna sägs det alltid på ett skämtsamt sätt, men de som tog upp detta menade att det ligger en verklig åsikt i det beteendet. Detta gällde för båda nationerna vi undersökte.

Jag har jobbat på [x] några gånger så... Så kommer folk hit, eller man kommer hit och så säger de “oh, vad jobbar du på [x] för? Förrädare!” typ och såhär, de säger det lite skämtsamt men det är ändå, det är ju det folk tycker. - André

Ibland kan det vara lite mer bakomliggande, humoristisk ton, "förrädare" liksom. Andra kan ju vara mer "du jobbar på flera nationer, lugnt, kul, kul för dig". Men man, nationen är ju som ett andra hem, och det är ju så många ser det. Och att folk rör sig i andras hem så att säga, det är okej om det inte görs för mycket. - Ella

Detta är ett intressant fenomen då det å ena sidan verkar vara vanligt att jobba på andra nationer än den man är skriven i, samtidigt som det skojas om att man är förrädare om man gör det. Som André och Ella säger så sägs det inte på ett elakt sätt, men båda tycker att det finns en ärlig attityd bakom dessa påståenden. Det visar på att det finns en stark identifiering med den egna nationen som innebär att man gör skillnad på den egna nationen och andra nationer.

När man pratade om andra nationer var det relativt sällan som man hade någon större uppfattning av nationerna om man själv inte hade haft en interaktion eller kände någon som hade interagerat med eller jobbat på nationen i fråga. Det var dock inte helt ovanligt med stereotyper av andra nationer. Ett par nationer återkom under intervjuerna, och stereotyper om dessa. Av dessa urskiljde sig en nation extra mycket, och ifall respondenten hade några stereotypa bilder av andra nationer återkom denna nation i de flesta redogörelser för sådana. Dessa stereotyper framgick mer när vi intervjuade personer från den mindre nationen.

Och typ, jag vet inte, man tänker sig att på [nation] eller [nation] att det är mycket ekonomer och jurister, så att.. Bara de fördomarna, att vilken slags folk som drivs med i nationen kan påverka, jag vet inte. - Josefin

Ja [nation], är ju ganska... Jag skulle inte trivas där. Alltså såhär, ja men det är ganska... Utifrån så känns det som en ganska såhär, ytlig nation. Men det alltså, det är säkert jättemysigt där. Men just utifrån så känns det ju lite så, lite brattigt liksom. - Julia

När det kom till den egna nationen var det dock svårt att säga vilken bild utomstående skulle kunna ha. Återkommande var att den egna nationen var trivsamt och storleken på den egna nationen som utmärkande drag.

[Nation] har ju blivit den där alternativa nationen och [nation] har den här stekiga prägel, och [den egna nationen] har...vet inte...stort och mysigt. Jag vet inte riktigt vad vi har för bild utåt. Lite så. - Henrik

Många brukar ju säga att, åh det är så mysigt här! Jag tycker att det är ganska intetsägande. [...] Vi har goda möjligheter att lära känna folk, komma in i nationen relativt fort.- André

Som tidigare nämnts så skapar den sociala identiteten en skiljelinje mellan "oss" och "dem". I det här fallet förstärks skillnaderna mellan nationerna och likheterna förminsas, vilket för individerna skapar en tydligare bild av nationen - man är "inte dem". För en utomstående framstår nationerna lättare som en homogen grupp då de alla har som mål att engagera och hjälpa studenter vid universitetet. Att göra skillnad på sin nation och andra nationer gör det enklare att identifiera sig med den egna nationen - ju större skillnader, desto starkare identifiering, om man utgår från självkategoriseringsteori

Sammanfattningsvis är det vanligt att extrajobba på andra nationer än den man främst är engagerad vid. Dock kan de som gör det få höra skämt om att de är förrädare och liknande. Stereotyper om andra nationer förekom vid båda nationerna, om än lite mer vid den mindre nationen. Stereotyperna kretsade främst kring en eller två specifika nationer. Bilden av den egna nationen var positiv, men respondenterna hade svårt att specificera vad folk hade för bild av deras nation.

6.3 Homogenitet

Vi var intresserade av hur respondenterna upplevde hur homogen miljö respondenterna upplevde att nationerna var. Det finns flera anledningar till att göra detta. Till exempel fokusteorin om att homogena grupper skapas av fokus, och självkategoriseringsteorin som påpekar att man förminskar skillnaderna inom gruppen.

När det kom till klassbakgrund verkade det skilja sig åt mellan de två nationerna. I den ena nationen upplevde de flesta intervjuade att det var vanligast att ha en medelklassbakgrund, medan det i den andra nationen upplevdes vara mer vanligt med engagerade med arbetarklassbakgrund.

Man ska komma lite från arbetsklassbakgrund, eller man ska ha lite den attityden, man ska jobba sig uppåt - det är väldigt mycket jobba hårt, jobba hårt för lite. - Ella

Det är klart att det lutar åt medelklasshållet, eftersom det är universitetsmiljö. - Leo

Detta kan tyda på att de olika nationerna lockar till sig lite olika typer av människor. Det kan också handla om vilken bild man har om sig själv. Att veta vad andra engagerade har för klassbakgrund är svårt, och det går inte att dra några slutsatser utifrån respondenternas antaganden. Däremot verkade respondenterna ha en bild av de medengagerades klassbakgrund, som de antingen identifierade sig med eller inte. Att ens klassbakgrund skulle leda till en typ av kulturkrock, vilket Zackariasson hittade i sin studie, var inget vi kunde se. Å andra sidan är det troligt att om någon upplever en kulturkrock, så kanske de inte väljer att stanna kvar och engagera sig i lika hög grad.

När det kom till könsfördelningen bland de engagerade verkar den vara jämn, både enligt de intervjuades personliga upplevelser och enligt interna undersökningar som hade gjorts av nationerna själva. Det fanns vissa ämbeten där det var en snävare könsfördelning, såsom cafévärdar där de flesta var kvinnor, men överlag så verkade de intervjuade uppleva att det var jämlikt.

Jag tror att det är hälften inskrivna kvinnor och sen... Och ämbetsmännen så är det ungefär hälften hälften. Vissa ämbeten är överrepresenterade av män och andra så är det kvinnor. - Jesper

Ja, det är ju folk av båda könen som jobbar på nationen, jag hänger väldigt mycket med båda könen, och jag har inga problem med det. I ämbetena är vi väldigt fifty fifty. [...] Vi jobbar just nu med en värdegrundsplan där kön och könsroller är väldigt liksom, på kartan. - Ella

Detta tyder på att nationsengagerade i allmänhet är både män och kvinnor, och att de intervjuade upplevde att deras könsidentitet inte hindrade dem från att engagera sig på det sätt de ville.

Det finns i varierande grad internationella studenter som engagerar sig på nationerna. De som pratar svenska har lättare för att komma in i gemenskapen, då mycket av kommunikationen sker på svenska. Vissa traditioner är starkt förknippade med nationen, och det upplevs att det antingen vore svårt, eller fel, att förändra dessa så att internationella studenter skulle känna sig mer inkluderade. Traditionerna lyfts fram som något positivt som gör nationen säregen. Dock verkar nationerna se olika ut, där vissa nationer är kända för att vara mer anpassade för internationella studenter.

De flesta är ju svenskar och har svensk bakgrund också. Sen är det ganska mycket internationella studenter som är här och jobbar, men de är ju här så kort tid så de kommer inte in på riktigt, eller på samma sätt. - Henrik

Alltså andra nationer som har en väldigt hög andel internationella studenter kanske mer eller mindre tvingas att prata engelska hela tiden. Om man kan använda tvingas, jag vet inte. Men jag tycker ju att det är kul när man har en sån här miljö som är ändå, går tillbaks så länge. Man kan hålla tal på svenska, man kan sjunga svenska sånger och såna här saker. - André

Med detta kan konstateras att även om det händer att internationella studenter engagerar sig på nationerna, så är de för det mesta inte en grupp som nationerna riktar sig till. Dock verkar det som sagt skilja sig mellan nationerna hur mycket eller lite de inkluderas. Detta verkar bero på hur mycket man aktivt jobbar för att engagera internationella studenter - ju mer man aktivt jobbar på att inkludera dem, desto fler engagerar sig.

För några år sen hade vi ett väldigt bra internationellt utskott, som var väldigt på att inkludera alla. Alla internationella studenter ska kunna komma dit, och de ska inte ha några problem, alla kan prata engelska. Inga problem. Medans, nu på senare tid har det internationella utskottet försvunnit lite. Så vi har några som jobbar kvar, men vi ser allt färre internationella studenter. - Ella

När vi frågade om etnicitet i allmänhet framkom det att nationsengagerade i allmänhet är vita, "etniska svenskar". Det är dock bra att hålla i åtanke att detta inte är speciellt unikt för nationerna, som en respondent lyfte fram.

Alla är typ etniskt svenska. Det är ju otroligt. Vit medelklass. Så ser ju hela universitetsvärlden ut. - André

Det går alltså inte att säga att detta är något specifikt för nationsengagerade, men det verkar hur som helst vara ont om spridning.

Vi har en med asiatisk bakgrund [...] och en med sydamerikansk bakgrund. Sen är det mest vita. - Josefin

Sammanfattningsvis kan vi, utifrån respondenternas, konstatera att nationsengagerade verkar ha olika klassbakgrunder och att både män och kvinnor engagerar sig i lika hög grad. Respondenterna menar att det är svårt att engagera internationella studenter, och att vissa nationer har lättare för att dra till sig dem än andra. Slutligen kan vi konstatera att nationsengagerade för det mesta är vita personer med svensk bakgrund, dock skulle detta kunna bero på spridningen på studenter på universitetet i helhet. Att säga att studenter i sina föreningar återskapar ojämlikheter i samhället, vilket Widding gör i sin studie, är inte en slutsats som vi kan dra. Å ena sidan reflekterar studentnationerna den akademiska världen, som inte nödvändigtvis är jämställd. Å andra sidan berättar flera av respondenterna att nationerna aktivt jobbar med värdegrundsplaner och enkätundersökningar bland sina medlemmar, vilket tyder på att man aktivt vill förhindra ojämlikheter.

6.4 Motivation

De flesta intervjuade var med i sin nation eftersom någon de kände hade "dragit med dem dit" i början av studietiden. En del hade fastnat för någon förening, andra hade börjat extrajobba på nationen och sen blivit mer och mer involverad i nationslivet. Flera av respondenterna hade skrivit in sig på en nation när de börjat studera, men sedan bytt till en annan nation eftersom de kände folk där. En person hade, innan han kom till Uppsala, gjort ett aktivt val av studentnation genom att läsa om de olika nationerna på deras hemsidor. En annan sökte sig till en nation i sökandet efter bostad, då flera av nationerna har bostäder till förfogande för sina medlemmar. Av de som drogs till nationerna hade två av dem introducerats av sina syskon, men annars fanns få släktband till nationerna. Vi kunde således inte se något samband mellan nationsaktivitet och släktband likt i Zachariassons studie. (2011).

Jag har en vän som är med i en damförening här [...], och så drog hon med mig i det. - Sandra

Hon liksom drog med mig till nationen och sa "det här kan du göra, det är jättekul". Så drog hon med mig först till en damförening, som jag också är med i. Men jag vet inte, det började bli så att jag jobbade mer och mer istället för att vara med föreningarna. - Ella

Flera av respondenterna hade även gått med i en nation för att söka bostad där, och stannat kvar och engagerat sig på den nationen.

Det var för att jag inte hade någonstans att bo, så att jag sökte bostad och då gick jag till [nation]... Så jag satt där och sökte bostad för att hitta någonstans att bo. - Jonatan

Att personer drar med varandra till nationen säger till viss del emot fokusteorin, som menar att det är fokuset (nationen) som drar till sig liknande personer, inte personer själva. Å andra sidan är fokus ett så brett begrepp att man skulle kunna argumentera för att personerna har faktorer som får båda dessa att kännas en tillhörighet till nationen, och att det faktum att den ena drog dit den andra bara är en bidragande faktor. Andra personer, som Jonatan, blev medlem för att kunna hitta någonstans att bo, och stannade sedan kvar. För honom var nationen ett tydligt fokus, kring vilket han senare började bygga relationer. Kontakter verkar dock vara den vanligaste vägen in i nationen.

Det fanns många anledningar till varför man tyckte sig trivas på sin nation. Det mesta handlade om stämningen och gemenskapen. Stämningen är god och lättsam, och det upplevs som trevligt att få träffa och prata med personer som inte studerar samma sak som en själv, och därmed få lite variation i sitt sociala nätverk. Man känner att man får vara del av ett sammanhang, oavsett storleken på nationen. Genom arbetet på nationen lär man sig även nya saker. Det kan vara allt från hur man sköter ett kök till att lära känna sig själv i stressiga situationer.

Allt som man får göra, jag tycker att det, det är liksom, roligt att få göra såna här saker som man kanske inte annars skulle få testa på. Som att stå i ett storkök och laga mat till 120 pers. - Julia

Man lär sig liksom, mycket begränsningar i ens egen personlighet, och jag tror en medvetenhet om ens personlighet och ens begränsningar i en personlighet, på nåt sätt. Det är ledande i ens utveckling och självkänsla, starkare självkänsla, och självkänedom. - Ella

Det var inte ovanligt att man hade engagerat sig tidigare i andra sammanhang.

Jag var en gammal fotbollstränare, jag var fotbollstränare i åtta år, tills jag flyttade därifrån. - Linus

Liksom, att engagera mig såhär, som jag gör på nationen, var ju inte nytt för mig när jag gick med i [nation] liksom. Jag var ju engagerad i en idrottsförening innan, jag var ju med i föreningar på gymnasiet, det är väl liksom, det gällde att hitta en ersättning till föreningarna på gymnasiet. - Ella

Ellas formulering tyder på att hennes engagemang är en del av hennes identitet, inte endast engagemanget i en studentnation utan hennes engagemang i föreningar överlag. Merollas studie, där deltagande i ett sammanhang som liknar ett annat gör det lättare att identifiera sig med rollen som dessa sammanhang har gemensamt, stämmer väl in på Ella. Eftersom flera respondenter hade identifierat sig i flera föreningar tidigare, kan det vara så att det är enklare att engagera sig i nationerna om det är en roll som man redan är van vid.

Vad folk studerar verkar kunna ha en påverkan på möjligheterna att engagera sig. Humanister lyftes flera gånger fram som en grupp som har det enklare att engagera sig, eftersom de inte har så mycket schemalagd undervisning och kan planera sina studier efter arbetet, istället för tvärtom. De som läste något naturvetenskapligt sa att det var svårt att kunna göra så mycket på nationen som de egentligen ville när de pluggade. En av dem hade tagit ett studieuppehåll för att jobba på nationen, en annan hade hoppat av studierna. En annan hade studerat ett naturvetenskapligt ämne tidigare, men kände då inte att hon hade tid att engagera sig.

Program som inte har så mycket schemalagt. Då blir det plötsligt helt mycket enklare att vara nationsaktiv. För mycket sker ju under dagtid. Jag fick ju hoppa över massa föreläsningar för att jag skulle hinna med det. - Jesper

...kul att det är nån teknolog som vill engagera sig, för det är inte så vanligt. Det känns som att det är mer humaniora och kanske lite stats och sånt där som väljer att vara nationsaktiva. - Julia

Många av de intervjuade spenderade majoriteten av sin fritid på nationen, en del var ibland där hela dagarna och gick bara hem för att sova. Andra var där mer sällan, men minst en gång i veckan befann de sig ändå på nationen, antingen för att jobba eller bara umgås med vänner.

Det är liksom här jag jobbar, men också här jag festar. Och det är liksom hit jag går om jag vill ta det lungt. - Sandra

Minst två, men det blir fler, minst tre eller fyra dagar, om jag tar leveranser eller om jag jobbar. - Josefin

Vi ville även ta reda på om arbetet på nationerna kunde påverka studierna. Det framkom hos våra respondenter att deras arbetsbörda i alla fall nån gång, oftast i början av engagemanget, påverkade studierna negativt. De flesta hade dock hittat ett sätt att hantera studierna och engagemanget samtidigt - antingen genom bättre planering eller att jobba mindre. Några av respondenterna pratade även om att engagemanget kunde vara en flykt från studierna, alltså en form av prokrastination, när man inte kände sig motiverad till att studera.

Att man har mycket plugg och sen istället för att plugga går på pub och träffar vänner eller jobbar och tjänar lite pengar eller vad som helst. Men det kanske inte har med nationen i sig att göra utan att man kanske inte orkar plugga. - Henrik

Självklart blev det några underkända tentor. Det blev ju det. Men jag tror dom flesta som är väldigt engagerade på en nation faller i den, till slut. Och inser att, jag kan inte jobba så här mycket. - Ella

En av de intervjuade menade att engagemanget faktiskt hade påverkat hennes studier positivt, då hon tvingades planera mer och vara effektiv på ett sätt som inte hade behövts om hon kunde plugga lite när hon ville.

När jag vet att jag måste börja jobba klockan tre så jag måste verkligen, om jag har mycket att plugga, vet jag att jag måste verkligen börja klockan nio på morgonen, annars hinner jag inte. Så jag blir mer effektiv. Skulle jag ha mer tid på mig, om jag har hela dagen på mig att plugga, så blir det inget plugg. Klockan blir fem och sen bara, men nu är det ovärt att börja. - Josefin

De flesta respondenter menade dock att engagemanget hade haft en negativ påverkan på studierna, i alla fall under vissa perioder. Detta stämmer inte överens med Bryants samt Turrentines studier, där volontärarbete hade en positiv korrelation med akademisk framgång. Detta skulle kunna bero på många olika faktorer, till exempel att nationerna är en typ av engagemang där man endast behöver vara i kontakt med andra studenter, eller att studierna gjordes i USA där kulturen kring frivilligarbete och studier kan se annorlunda ut.

Sammanfattningsvis hade de flesta av respondenterna först kommit i kontakt med nationerna genom en vän eller bekant som tagit med dem till nationen. Några hade gått med i en nation för att söka bostad för att sedan engagera sig på den nationen. Den goda stämningen gör att respondenterna trivs på nationen, och de känner att de får vara del av ett större sammanhang. Flera hade engagerat sig i andra föreningar tidigare. Att studera samhällsvetenskapliga ämnen och humaniora ansågs vara lättare om man vill engagera sig, då naturvetenskapliga ämnen oftast innebar mer schemalagda studier. Nästan alla kunde berätta att studierna påverkats negativt av engagemanget i perioder, det fanns dock undantag, däribland en person som menade att studierna påverkats positivt.

6.5 Normer kring arbete

När vi intervjuade deltagarna kom det fram att det fanns en hel del normer kring arbete, och att dessa normer var något som det fanns en hel del åsikter kring. Normerna både ifrågasattes och följdes. Arbetet på studentnationerna är en påtaglig del av engagemanget och kan därmed påverka hur man ser på sin identitet som nationsaktiv.

Att en nationsengagerad ska jobba mycket var ett ideal som de intervjuade hade blandade känslor kring. En del var väl medvetna om detta ideal och ogillade det, samtidigt som de menade att nationerna är mer eller mindre beroende av att det finns engagerade som jobbar mycket. En del av de intervjuade jobbade mer än de behövde, och menade att de trivdes med detta. Flera var väl införstådda med att de som inte hade erfarenhet av att engagera sig på studentnationer såg på dem som "arbetsnarkomaner", men att dessa personer - även icke-engagerade vänner - helt enkelt inte förstod det fantastiska med att jobba på nationen. Att frivilligarbete beskrevs lite som ett personlighetsdrag: vissa har drivet, andra inte.

Vissa människor har ju en drivenhet att arbeta, att frivilligarbete liksom, att jobba gratis. Det är i princip vad jag gör. Och vissa människor förstår inte det. Vissa känner att dom måste ha, de måste få nån typ av ersättning för det här, för dom tycker att alternativkostnaden blir för stor av att jobba gratis. - Ella

I alla fall sen jag kom hit så var liksom grejen att det absolut coolaste man kunde göra det var att jobba längst och vara här sist liksom. För då var man en i gänget. - Leo

Mängden arbete som en nationsengagerad gör varierar också ganska mycket, men de vi har intervjuat har nästan alla erfarenhet av att jobba på nationen tillräckligt många timmar per vecka för att man ska kunna kalla det ett deltidsarbete. Vissa ämbeten är så kallade heltidsposter, där man jobbar 100%. Andra har ett schema där de ska jobba till exempel åtta timmar i veckan, sen kan de hoppa in och jobba extra om de skulle vilja. De flesta som arbetar på nation får ingen lön eller endast en symbolisk summa i lön. Undantaget är heltidsanställda, men även där är lönen relativt låg. Att jobba utan ersättning ses som en nödvändig del av engagemanget. Att det finns delade meningar om detta är intressant, då det tyder på att normen om att jobba mycket ifrågasätts på en del håll. Leo förklarade det såhär:

Med det sagt, det är mer att man försöker dra ner på det lite grann. Det är ett tveeggat svärd, om folk inte jobbar så skulle ju verksamheten dö ut. Men om folk jobbar för mycket så sliter dom ut sig och det vill vi ju inte heller. Så man försöker hitta nån slags balans där emellan.

Här kan vi se att den deskriptiva normen, att jobba mycket, ställs mot en injunktiv norm, att man inte ska jobba så mycket. Denna injunktiva norm delas kanske inte av alla aktiva, men det var återkommande under intervjuerna. Som Leo säger så är detta något som man är medveten om på nationerna och har ett ambivalent förhållande till. Utifrån det som respondenterna berättade för oss verkade det vara så att man på högre nivå vill att

medlemmarna inte ska jobba för mycket, medan arbetarna själva jobbar mer än de ska, men undanhåller det för sina "chefer".

Respondenterna refererar flera gånger till sitt arbete på nationen som en möjlighet. Detta till trots att det arbete de utför ofta kan jämföras vid ett dåligt avlönat hel eller halvtidsjobb.

Och du måste härleda till dig själv så du utvecklas genom som person, och sen har du ju också... möjligheterna att för att prova på massa olika arbeten så som ordningsman, stå i baren, lassa upp mat, så servering, jag är ju dryckesansvarig och har hand om beställningar och liknande. Det är väldigt lätt att komma in på den typen av... vad du är intresserad av och utveckla den även om du inte har nån praktisk erfarenhet innan, så länge du är villig att lära och göra ditt bästa. -Linus

Jag var väldigt sen med min ansökan. Jag skickade in den [...] eftersom det inte var någon annan som sökt. Så tänkte jag nej men det är ju kul, att nu kan jag lika gärna ta chansen nu då när jag kan få den." – Sandra

Detta kan bero på :

1: Att engagemanget på nation ofta har mindre formella kontrakt i egenskap av anställning, med undantag för de som är formellt anställda. Detta innebär att arbetet på nation tillåter en att utföra arbetsuppgifter på grund av eget intresse snarare än ett ekonomiskt tvång.

2: Att nationsarbetet är mer flexibelt tidsmässigt än ett vanligt arbete, vilket låter de engagerade att ta sig an arbetsliknande uppgifter som är enklare att kombinera med studier. Detta gäller även de heltidsanställda som ofta är anställda en eller två terminer, med andra ord anpassat efter det vanliga studieåret

3: Att nationsarbetet är mer varierat än ett vanligt arbete, och att engagerade kan välja att fokusera på de delar av arbete som intresserar dem eller som de tror de kan dra nytta av. Detta syns i att några av de intervjuade pratade om hur det hänt att de förväntats göra mer än vad de skrivit på att göra, vilket setts som negativt.

Detta tyder på att graden av motivation ofta är införlivad eller integrerad, något som känns som ett val för de som arbetar, och därmed känns bra trots den låga lönen. När andra har sagt åt dem att göra mer än vad de förväntat sig har en yttre styrning skett, och detta har våra respondenter ogillat.

Vid den större nationen var oftast föreningarna en väg in i nationen. Först engagerade man sig i en av föreningarna, och sedan började arbeta på nationen. Vid den mindre nationen lyfts dock den första terminen i klubbverket, den delen av verksamheten som tar hand om mat och alkoholserving, som en invigningsrit. Att först engagera sig och sedan förbinda sig att ta hand om nationens pubverksamhet under en termin garanterar en plats i gemenskapen. Resten av nationens verksamhet bidrar inte till en väg in den större gemenskapen, men det finns de som är engagerade i båda.

Man kom väldigt snabbt in i det här liksom, klubbverket det är man ska göra om man ska bli nånting, om man ska vara nånting på nationen. - Leo

Sammanfattningsvis finns det mixade attityder till hur mycket man ska jobba. Det är vanligt att jobba mycket och ses ibland som en norm, samtidigt som man på senare tid blivit mer medveten om detta och ser en problematik med det. Att jobba utan ersättning ses som en nödvändig del av engagemanget. Respondenterna ser för det mesta positivt på sitt engagemang och ser det som en möjlighet till att testa på nya saker. När de känner att de inte

själva kan välja hur mycket de ska jobba ses det som något negativt, då de ser på arbetet som ett eget val.

7. Diskussion

Vi har nu redovisat resultatet och kopplat dessa till teoretiska begrepp och tidigare forskning. I det här kapitlet kommer vi diskutera resultatet ytterligare med hjälp av teorierna, samt återkoppla resultatet av vår studie till uppsatsens frågeställningar: vad innebär identiteten som nationsaktiv, varför aktiverar sig folk i nationer, och varför fortsätter de vara aktiva? Kapitlet avslutas med en kritisk reflektion över arbetet.

Felds teorier om fokus är den teori som främst försöker förklara varför respondenterna har dragits till nationerna. Som nämnts i avsnittet teori menar Feld man inte dras till liknande människor, utan att man dras till fokus vilka runt aktiviteter anordnas. Dessa fokus i sin tur drar till sig människor som liknar varandra. Så skapas homogena grupper. Vi har flera gånger observerat hur nationerna kan tolkas som fokus. Frågan är dock vilka faktorer som gör att nationerna kan dra engagerade till sig. Historiskt sett så har nationerna enbart varit till för studenter från upptagningsområdet. Med ett okritiskt öga går det att dra direkta paralleller från fokus attraherande faktorer till nationernas härkomstsystem i sig, men att säga att aktiviteter anordnas runt härkomst är alldeles för abstrakt. Däremot går att säga att härkomst kan vara en gemensam nämnare för de som väljer att dra sig till de fokus som nationen eventuellt skulle byggas runt. Vid den större nationen visar det sig att många av de som engagerar sig delar nationens härkomst, men det stämmer illa på den mindre nationen där härkomsten inte är lika utpräglad. Vi kan således inte säga att härkomst är förklaringen till val av nation att engagera sig i. Men det är tydligt en bidragande faktor.

Det vanligaste sättet att dras till en nation är vid den större nationen att bli meddragen till en förening av en bekant. Att bli meddragen förekommer också vid den mindre nationen, men vid den större nationen innebär det att nationen i sig inte alltid är det fokus vilka aktiviteter anordnas kring, utan snarare föreningarna. Värt att nämna dock är det faktum att detta inte nödvändigtvis innebär att homogenitet uppstår efter att de likasinnade personerna har dragits till nationer eller föreningar, då respondenterna ofta redan är bekanta med de som drar med dem. Det kan med andra ord innebära att viss homogenitet är en bidragande faktor till fokuset. Lika kan känna lika redan innan de börjar associera med fokuset.

Något tydligare då när det aktiviteter som ordnas runt nationen som bidragande faktor direkt kan tolkas som en väg in, som exempel ströjobbet. De nationsaktiva som dras in via klubbverksamhet eller andra arbetsuppgifter kan sägas först besitta intresset för de möjligheter som nationen har för att anordna aktiviteter, det vill säga själva verksamheten. Klubbverket har möjlighet att dra till sig personer vilka har ett intresse för nationslivet eller de karriärmöjligheter som endast nationernas verksamhet har att erbjuda. Klubbverkarterminen kan både ses som en gemenskap i sig, men också en väg in till den större gemenskapen

När det gäller demografin i övrigt påstår respondenterna upprepat att de tror att den speglar studenternas demografi i stort. Till detta bör dock tilläggas att internationella studenter inte kan fördjupa sig i engagemanget i lika stor utsträckning på grund av deras begränsade tid i Uppsala.

Bilden av den nationsaktiva som en social och driven person återkommer under intervjuerna. Det stämmer att nationerna än plats där en kan få möjlighet att få utlopp för sin sociala och drivna sida, men det kan inte helt enkelt förklaras som faktorer som får engagerade att dras till nationerna då de också genomgående uppger att nationerna själva har bidragit till att göra respondenterna mer drivna och sociala.

De nationsaktiva hade ofta svårt att förklara vad som gjorde att den egna nationen urskiljer sig ifrån de andra nationerna. Det var mycket lättare att peka på ett fåtal nationer med väldigt tydlig prägel och säga vad som utmärkte dem. Dessa nationer blir kollektivt bland nationerna grupper vilka man kan peka på för att kunna se mer positivt på den egna gruppen. Det blir en outtalad definition av den egna nationen. När man pekar på det en annan nation gör negativt så antyds ofta i samma mening att det är något man uppfattar att ens egen nation gör bättre. Det ska dock påpekas att kritiken mot de andra nationerna varit mild. Det verkar inte råda någon fientlighet mellan nationernas engagerade. Hur detta överensstämmer med Tajfels påstående, att individer som tillhör en grupp skulle jobba mer på att förstärka skillnaderna mellan utgrupper som liknar dem mer, är svårt att säga eftersom få jämförelser görs med den egna nationen och de utan tydlig stereotypifiering. Att stereotyper existerar om andra nationer är i linje med självkategoriseringsteorin, där stereotyper är en normal effekt av ett behov att skilja mellan sig själv och andra. Varför några specifika nationer, främst en, dök upp i intervjuerna är oklart. De flesta nationer verkade det trots allt inte finnas några starka stereotyper kring. Man får ha i åtanke att vi intervjuade personer från endast två nationer, och att hur engagerade vid andra nationer har för åsikter om varandra kan skilja sig från vår urvalsgrupp.

Att den som engagerar sig vid annan nation benämns förrädare, vilket tolkats av deltagarna som ett skämt med en allvarlig baksida är i sig inte någonting negativt mot den nation som personen skulle jobba på. Närmast går det att tolka som ett svek mot den egna nationen. De som använder sig av ordet förrädare skulle snarare uttrycka det värde den anser att den egna gruppen har och befästa skillnaderna mellan grupperna när de påminner personen om vilken grupp den egentligen tillhör. Att flertal av de intervjuade har arbetat på andra nationer tyder ändå på acceptans för att ta del i andra grupper än den egna.

När vi ombett respondenterna att ge en definition av en nationsengagerad noterade vi att de flesta tyckte att de stämde in på sin definition, om inte helt så i alla fall till stor del. Vi noterade även att de flesta använde ungefär liknande beskrivningar. Därav har vi utgått från att de saker som respondenterna har upprepat är saker som vi anser vara idealet för en nationsaktiv, som till exempel att en nationsaktiv ska vara social och glad och inte för allvarlig. Men självklart har inte respondenterna sagt exakt samma saker, utan vissa har sagt unika saker som ingen annan nämnt. Vi misstänker att dessa unika attribut är kopplade till respondentens egen identitet. En person som vi intervjuade tyckte till exempel att personer på nationen som han upplevde som intellektuella var personer som han tyckte om att umgås med. Detta var inte något återkommande. Huruvida man vill att andra ska vara som en själv, eller anpassar sig så att man blir som andra, är något komplicerat. Vi förmodar att alla respondenter både anpassat sig efter sin omgivning, samt försökt anpassa sin omgivning. Definitionen av en nationsengagerad blir då både en definition av idealet, och en definition av hur man ser på sig själv. Den personliga identiteten och den sociala identiteten, för att använda Tajfels begrepp, behöver inte exkludera varandra. Det viktiga, för att kunna besvara frågeställningen, är att se vad de engagerade har gemensamt.

Att se nationen som en del av något större skulle kunna vara ett uttryck för en social kreativitetsstrategi. Återkommande var att respondenterna talade om att de gör något bra för staden, för Uppsala, genom sitt arbete. Vi vill påstå att det till viss del är ett stort påstående, då de flesta Uppsalabor trots allt inte är studenter och därmed inte har någon kontakt med nationerna. Att nationerna gör bra saker för studenter vid Uppsala universitet är ett mer rimligt påstående. Varför det sägs att man hjälper staden, istället för studenterna, skulle delvis kunna vara för att man inte har så mycket kontakt med icke-studerande, och därför tänker på Uppsalas studenter som "staden". Det skulle även kunna vara ett uttryck för att man *vill* göra något för staden i helhet, eller känna sig som en del av staden, och att tänka på sitt engagemang på det sättet förstärker ens självkänsla. Den status som engagerade har på studentnationen är inte relevant utanför nationen, eller i alla fall inte utanför universitetsvärlden. Det går inte att säga vad som gäller för just våra respondenter, men studenternas förhållande till staden är ett intressant ämne som det vore intressant att se mer forskning kring.

När vi började studera studentnationer tänkte vi på nationer som en enhetlig grupp, och att icke-engagerade var motsatsen till denna, det vill säga att icke-engagerade var en utgrupp, sedd från de engagerades synvinkel. Det visade sig att det inte var så enkelt. Vissa nationer jämförs av respondenterna, vilket tyder på en kategorisering där andra nationer kan vara utgrupper. Även inom nationen jämförs engagemang, där man kan vara lite engagerad, eller mer engagerad. Dessa jämförelser mellan nationerna och inom nationen stämmer överens med det som Jonsson lyfter fram i sin studie. Hur homogen eller heterogen gruppen "studentnationer" är får ses som något subjektivt. För de engagerade var det tydligt att det fanns stora likheter, men ändå en hel del skillnader. En person som inte är aktiv på någon nation eller har någon erfarenhet av nationalslivet skulle kunna se annorlunda på saken.

Att en del respondenter inte ger en hårddragen definition, om ens någon, när de får frågan på vad som är typiskt för en nationsengagerad, men ändå kan göra gränsdragningar mellan nationsengagerad och icke-engagerad, skulle kunna visa på normer som krockar. Studentnationerna ska vara öppna för alla, vem som helst ska kunna gå med nästan var som helst, och då är det mer passande om definitionerna är så inkluderande som möjligt. Trots det sker gränsdragningarna. Här kan det vara fråga om deskriptiva respektive injuktiva normer. Ett etiskt ställningstagande så som att en inkluderande nation gör inte skillnader på medlemmar är en injuktiv norm. I detta fallet skulle det då vara en deskriptiv norm ifall de andra medlemmar också gör skillnad mellan de mer och mindre etablerade.

Idealet och prototypen av en klubbverkare som hårt arbetande kan ha sin förklaring i flera av teorierna. Fokusteorin kan förklara fenomenet att nationerna drar till sig så många personer som är villiga att arbeta så hårt i att nationerna i egenskap av fysisk mötesplats blir ett fokus som drar samman individer med ett driv och engagemang till samma plats, eftersom nationerna är just en plats som kan kanalisera detta driv. Eftersom majoriteten av de intervjuade inte har haft någon tidigare koppling till Uppsala så blir nationerna den mest tillgängliga platsen för dem, då de är så starkt kopplade till universitetet. Detta skulle kunna förklara varför de intervjuade i regel har så lätt att komma överens med andra nationsengagerade, då det enligt Felds teori skulle bildas homogena grupper. Med tanke på att många har dragits till nationerna av bekanta så finns det inte nog med bevis för att påstå att just drivet skulle vara den avgörande faktorn.

Att personer skulle söka sig till nationen av andra anledningar fungerar då bättre ihop med normer. Deltagarna som tar sig till nationen i jakt på gemenskap, eller de som dras med av

vänner, dras rimligtvis inte heller till nationen på grund av de normer kring arbete som redan finns i nationsgruppen. Snarare blir normen en internaliserad norm och en identifierad motivation. Normen på nationen är att jobba hårt, och för att de nya ska kunna bli en del av gruppen krävs att de tar del av de värderingarna för att själva kunna identifiera sig med den.

Som redan nämnts i resultatet finns det en konflikt mellan normer om hur mycket man ska jobba. Det finns sedan tidigare en norm som säger att de engagerade ska jobba mycket, vilket enligt respondenterna är något som börjat ifrågasättas. Det är dock inte, vilket man skulle kunna tro, de nya medlemmarna som står så mycket för denna attityd. Tvärtom verkar det vara kuratorer och personer med högre ansvar som vill sätta stopp för att jobba för mycket, medan nya engagerade fortsätter att jobba mycket. Här skulle det kunna vara så att nya medlemmar först lägger märke till de deskriptiva normerna, det vill säga det som görs. Det innebär att det är en deskriptiv norm att jobba hårt och mycket, medan det finns en injunktiv norm som motsätter sig detta. Förmodligen kan det finnas fler normer som påverkar arbetsmängden hos individer, vilka vi inte har uppfattat genom intervjuerna.

Som vi har visat så ses arbetet som de engagerade utför på nationen som en möjlighet. Men samtidigt så har vi uppfattat att uppgifter som åläggs dem, av personer som kan sägas är högre i hierarkin, utöver deras officiella uppdrag uppfattas negativt. Vi kan således säga att motivationen till att arbeta på nation inte är på grund av yttre styrning, eftersom yttre styrning när det sker uppfattas som något negativt. Vad vi kan uttyda är att engagemang dels kan komma från införlivad motivation, så som att ta på sig ämbeten för att bli en del i gemenskapen, eller den sociala status som ett ämbete kan innebära. Vi har också kunna uttyda viss identifierad motivation. När nya studenter kommer till nationen möts de av de som redan är engagerade och har högre social status. Dessa personer värderar hårt arbete högt, och dessa värderingar och den entusiasm de har inför arbetet för de över till de nya engagerade. Så ser vi även tecken på identifierad motivation till själva arbetet på nationen.

Integrerad motivation är svårare att se hos en person. Huruvida motivationen har blivit del av ens identitet till den grad att det påverkat andra aspekter hos personen är något som främst individen själv och anhöriga kan spekulera i. Dock tycker vi oss se att respondenterna har antytt sådan motivation. Sandra som gick från att vara tyst och inåtvänd till att vara social har på något sätt varit motiverad att förändras, oavsett om detta varit medvetet eller ej. Leo berättade om hur nya studenter såg på de redan engagerade och kände att det coolaste som fanns var att jobba mycket. Om de väl började jobba mycket själva för att få beröm och uppmärksamhet, eller om de genuint ville vara hårt arbetande, kan vi inte veta säkert. Att så gott som alla respondenter menar att engagemanget lett till personlig utveckling och ökad självkänsla kan även det indikera att integrerad motivation existerar hos respondenterna. Detta kan vi dock inte veta säkert, utan mer forskning som är fokuserad på typer av motivation skulle behövas för att svara på huruvida integrerad motivation förekommer.

Sammanfattningsvis kan vi inte påstå att vi har kopplat identiteten som nationsaktiv till fler gemensamma nämnare än gemenskap, driv och sällskaplighet. Detta faktorer återges inte bara av de aktiva i beskrivningar av vad det innebär av att vara nationsaktiv utan även i beskrivningar av vilka de tycker om att umgås med på nationen, de beskrivningar som de kan känna stämmer in på sig själva och slutligen de egenskaper som man får av att vara nationsaktiv. Gemenskapen och att vara en del av någonting större, är det närmaste vi kan komma till den definition av identitet vi har nyttjat oss av, en applicerad mening av sin situation. Detta stämmer också överens med tolkningen att man söker sig till ett sammanhang där ens identitet påminner om andras. Konsekvenserna av identiteten har för personerna både

varit positiva och negativa. Positiva bland annat genom att de fått nya kontakter och upplevelser, och negativt i och med att då de fått svårare att hålla kontakten med icke-engagerade, detta då deras engagemang tar mycket av deras tid.

Svaret på varför folk engagerar sig på nationer är sammankopplat till vad identiteten som nationsaktiv innebär. Vi har tolkat resultatet som att nationsengagerade vill vara en del av ett större sammanhang. Vi har inte kunnat peka på specifika faktorer som har lett till att personer sökt sig till nationer. Däremot är det oftast en bekant som tagit med dem till nationen och stått för den första kontakten med nationslivet. Vi tycker oss kunna uttyda än en gång gemenskapen, drivet och sällskapligheten är faktorer vilket får folk att stanna kvar på nationen. Nationen blir en unik plats där dessa tre faktorer kan få utlopp, samverka och reproducera varandra.

7.1 Kritisk reflektion

Eftersom de som deltagit i intervjuerna rekryterats via ett bekvämlighetsurval och via kontakter, samt en specifik syn på nationsaktiva från författarnas sida, har nästan inget fokus lagts på att få information om nationernas kulturverksamheter, det vill säga körer, teatergrupper och dylikt. Detta till trots att kulturverksamheterna kan antas vara en stor del av nationernas verksamhet. Flera av studiens respondenter har uppgett att de engagerat sig i sådan verksamhet men det har oftast fått lite om någon uppmärksamhet och försvinnande lite i relation till den kommersiella delen av nationsengagemanget, det vill säga den delen som berör försäljning. Därför är detta något som vore intressant att kolla på i framtida studier kring studentnationer.

Under intervjuerna har vi försökt att få deltagarna att själva skapa en definition av vad det innebär att vara nationsengagerad. Bland annat har deltagarna ombetts definiera begreppet nationsmänniska. Det kan ha visat sig svårt, och även om en mer eller mindre ideell bild av en nationsaktiv kan uttydas så har svaren på dessa frågor varit vaga eller skiljt sig mycket från person till person. Detta beror på att nationsmänniska inte är ett begrepp som de engagerade använder för att beskriva sig själva. Exempelvis skulle ordet nationsengagerad eller nationsaktiv fungerat bättre. Detta var något som vi märkte av först efter flera intervjuer. Dock anser vi att respondenterna har gett bra beskrivningar att nationsengagerade utifrån andra frågor.

Trots en relativt icke-homogen grupp så har endast personer som blivit aktiva förklarat vad det gjorts, som kontrast till människor som försökt bli aktiva men misslyckats, eller personer som testat nationsengagemang men valt att inte bli aktiva. Det kan vara svårt att tolka deltagarnas förklaringar som svaret på vad som identifierar och engagerar en nationsaktiv ifall vi inte kan utesluta att dessa kännetecken inte är exklusiva för de engagerade.

Bekvämlighetsurvalet har inneburit att mycket rekrytering skett via personliga kontakter. Detta kan ha positiva effekter genom att man kan ha lättare att prata om vissa saker när man är bekant med intervjuaren, men det kan naturligtvis även ha motsatt effekt om ämnet är känsligt. Det kan också ha hänt i alla de fall där vi haft någon förhandsinformation om respondenterna att frågor om relevant information har förbisetts eftersom vi redan känt att vi visste svaren. Detta kan ha lett till att informationen inte kommit med i materialet.

8. Referenslista

Abrams, D. (2001). Social Identity, Psychology of. In *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences* (pp. 14306–14309). Amsterdam: Elsevier. Hämtad från <http://www.sciencedirect.com.ezproxy.its.uu.se/science/article/pii/B0080430767017289#a0005>

Aspers, P. (n.d.). *Etnografiska metoder* (2nd ed., Vol. 2011). Malmö: Liber AB.

Assor, A., Roth, G., & Deci, E. L. (2004). The Emotional Costs of Parents' Conditional Regard: A Self-Determination Theory Analysis. *Journal of Personality*, 72(1), 47–88. <http://doi.org/10.1111/j.0022-3506.2004.00256.x>

Bryant, A., Gayles, J., & Davis, H. (2012). The Relationship between Civic Behavior and Civic Values: A Conceptual Model. *Research in Higher Education*, 53(1), 76-93. Hämtad från <http://www.jstor.org.ezproxy.its.uu.se/stable/41348998>

Cialdini, R. B., Kallgren, K. A., & Reno, R. R. (1991). A Focus Theory of Normative Conduct: A Theoretical Refinement And Reevaluation of the Role of Norms In Human Behavior. *Advances in Experimental Social Psychology*, 24, 201–234.

Collins, R. (2000). Situational Stratification: A Micro-Macro Theory of Inequality. *Sociological Theory*, 18(1), 17–43.

Feld, S. L. (1981). The Focused Organization of Social Ties. *American Journal of Sociology*, 86(5), 1015–1035.

Feld, S. L. (1982). Social Structural Determinants of Similarity among Associates. *American Sociological Review*, 47(6), 797–801.

Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning. (2009). Vetenskapsrådet. Hämtad från <http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf>

Jonas, E. (2008). Focus theory of normative conduct and terror-management theory: The interactive impact of mortality salience and norm salience on social judgment. *Journal of Personality and Social Psychology*, 95(6), 1239–1251. <http://doi.org/10.1037/t06070-000>

Jonsson, A. L. (2013). *De gamla gudar leva än – om Uppsala studentnationers sittningskultur* (Masteruppsats). Uppsala Universitet, Uppsala. Hämtad från <http://uu.diva-portal.org/smash/get/diva2:689084/FULLTEXT01.pdf>

Kallgren, K. A., Reno, R. R., & Cialdini, R. B. (2000). A Focus Theory of Normative Conduct: When Norms Do and Do Not Affect Behavior. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 26(8), 1002–1012. <http://doi.org/10.1177/01461672002610009>

McFarland, D., & Heili Pals. (2005). Motives and Contexts of Identity Change: A Case for Network Effects. *Social Psychology Quarterly*, 68(4), 289-315. Hämtad från <http://www.jstor.org.ezproxy.its.uu.se/stable/4150489>

Merolla, D., Serpe, R., Stryker, S., & Schultz, P. (2012). Structural Precursors to Identity Processes: The Role of Proximate Social Structures. *Social Psychology Quarterly*, 75(2), 149-172. Hämtad från <http://www.jstor.org.ezproxy.its.uu.se/stable/41722472>

Onorato, R. S., & Turner, J. C. (2004). Fluidity in the self-concept: the shift from personal to social identity. *European Journal of Social Psychology*, 34(3), 257-278.

<http://doi.org/10.1002/ejsp.195>

Reitzes, D. (1981). Role-Identity Correspondence in the College Student Role. *The Sociological Quarterly*, 22(4), 607-620. Hämtad från <http://www.jstor.org.ezproxy.its.uu.se/stable/4106247>

Tajfel, H. (1982). Social Psychology of Intergroup Relations. *Annual Review of Psychology*, 33, 1-39. <http://doi.org/10.1146/annurev.ps.33.020182.000245>

Trost, J. (2010). *Kvalitativa intervjuer* (4th ed.). Lund: Studentlitteratur AB.

Cathryn Turrentine, Tony Esposito, Michael D. Young, & D. David Ostroth. (2012). Measuring Educational Gains from Participation in Intensive Co-Curricular Experiences at Bridgewater State University. *Journal of Assessment and Institutional Effectiveness*, 2(1), 30-54. doi:1. Hämtad från <http://www.jstor.org.ezproxy.its.uu.se/stable/10.5325/jasseinsteffe.2.1.0030> doi:1

Widding, Ulrika. 2006. *Identitetsskapande i studentföreningen: Köns- och klasskonstruktioner i massuniversitetet*. Diss., Umeå Universitet.

Zackariasson, Maria. 2001. *Maktkamper och korridorfester*. 1. uppl. Uppsala: Uppsalauniversitet.

BILAGA 1: Intervjuguide

Etisk information

Denna intervju sker i samband med en examinerande studie i Socialpsykologi C på Uppsala Universitet. Studien berör studentnationer och de som engagerar sig vid sådana. Varje intervju beräknas ta högst en timme. Deltagandet är frivilligt, och kan avbrytas när som helst, utan att förklaring ges. Information från intervjuerna kommer inte användas i något annat sammanhang än denna studie. Alla deltagare kommer vara anonyma i slutrapporten. Detta gäller även deltagarnas nationstillhörighet. De enda som kommer ha tillgång till den fullständiga informationen är undertecknade samt handledaren.

Inledning: namn, ålder, sysselsättning, nationstillhörighet (nuvarande samt tidigare), eventuella ämbeten/uppdrag

Bakgrund

Första kontakten med nationslivet → engagemang. Vad motiverade?

En dag på nationen

Hur ser en vanlig dag ut för X på nationen? Hur ser en intensiv dag ut?

Vilka/vad för personer interagerar X vanligtvis med på nationen? Vilka trivs X med? Finns det en specifik typ av personer X inte trivs med?

Har X bidragit till att få någon att engagera sig? Hur känns det? Varför?

Enligt X, vad är det positiva med engagemanget? Finns det några negativa sidor?

Har X lärt sig något av arbetet/uppdragen/engagemanget? Kunskap som är svårt att få någon annanstans?

Identitet

Vad gör X när hen inte är på nationen, sysslar med relaterat arbete samt studerar? Vad för personer umgås X med utanför nationen?

Vad har X gemensamt med de personer som hen umgås med? Finns det något som skiljer dem åt?

Har engagemanget haft en inverkan, positiv som negativ, på självkänsla, studierna, hälsan?

Hur definierar X en nationsmänniska?

Stämmer definitionen med hur X tror att andra engagerade definierar det? Hur definierar icke-engagerade?

Tycker X att hen når upp till denna definition?

Finns det tillfällen då X känt att hen inte når upp till idealet? Hur?

Hur tror X att andra nationsmänniskor ser på X? Vad har X för status på nationen enligt andra? Vad tycker X om det?

(sist!)

Varifrån kommer folk?

Hur ser könsfördelningen ut i X umgängeskrets på nationen? Anser X detta vara representativt?